περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ *27*

Κεφ. 1ο ΟΙ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

1.1. Η δυναμική του τουρισμού και οι επιδράσεις του 32
1.2. Οι παράγοντες που συνέβαλαν στην ανάπτυξη του τουρισμού 35
1.3. Η ανάπτυξη του τουρισμού δημιουργεί προσδοκίες και ερωτηματικά 37
1.4. Η διχογνωμία για τις επιδράσεις του τουρισμού 38
1.5. Η ανάπτυξη του διεθνούς τουρισμού και οι τάσεις του 41
1.6. Η αντιμετώπιση προβλημάτων που δημιουργούν τα διογκούμενα ρεύματα διεθνούς τουρισμού 46
α. Η προστασία του φυσικού και πολιτιστικού περιβάλλοντος 47
β. Η ποιοτική βελτίωση της τουριστικής πελατείας 48
γ. Η δημιουργία νέων τύπων τουριστικών καταλυμάτων 49
δ. Η βελτίωση των συγκοινωνιών γενικά και ο εκσυγχρονισμός των αεροδρόμιων 50
ε. Η απρόσκοπτη τροφοδοσία των τουριστών 51
στ. Η αναβάθμιση των τουριστικών και άλλων υπηρεσιών 51
ζ. Η ποσοτική και ποιοτική βελτίωση των μέσων ψυχαγωγίας τουριστών 52
1.7. Οι τάσεις του μαζικού τουρισμού 52
1.8. Τα κίνητρα και οι φραγμοί της τουριστικής μετακίνησης 56

1.9. Τα επακόλουθα της τουριστικής ανάπτυξης 63
1.10. Η συμβολή της τουριστικής ανάπτυξης στην οικονομική ανάπτυξη 65
1.11. Τα κριτήρια αξιολόγησης της οικονομικής σημασίας και της θέσης του τουρισμού στην οικονομία 69
1.12. Το μέλλον του τουρισμού 71

ΠΕΡΙΛΗΨΗ *74*

Κεφ. 2ο Η ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΟΥ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟΥ

2.1. Η σύγχρονη μορφή του τουρισμού 80
2.2. Το εννοιολογικό περιεχόμενο και η φύση του τουρισμού 82
2.3. Οι προσπάθειες για έναν ολοκληρωμένο ορισμό του τουρισμού 89
2.4. Η τουριστική βιομηχανία και η διάρθρωσή της 95
2.5. Η τουριστική αγορά και τα συστατικά στοιχεία της 98
2.6. Η τυποποίηση και διάκριση του τουρισμού σε βασικές κατηγορίες 105
α. Μαζικός τουρισμός 105
β. Ατομικός τουρισμός 107
γ. Εσωτερικός τουρισμός 109
δ. Εξωτερικός τουρισμός 110
ε. Συνεχής τουρισμός 110
στ. Εποχιακός τουρισμός 111
2.7. Οι ευρύτερα διαδομένες εναλλακτικές μορφές τουρισμού 111
α. Γενικός τουρισμός 111
β. Μορφωτικός τουρισμός 114
γ. Τουρισμός εκθέσεων 115
δ. Τουρισμός υγείας 115
ε. Τουρισμός άθλησης 116
στ. Τουρισμός πόλης 116
ζ. Συνεδριακός τουρισμός 117
η. Τουρισμός περιπέτειας 117
θ. Οικογενειακός τουρισμός 118
ι. Τουρισμός τρίτης ηλικίας 118
ια. Τουρισμός χειμερινών σπορ 119
ιβ. Τουρισμός παραχείμασης 120

ιγ. Ορεινός τουρισμός 120
ιδ. Αγροτικός τουρισμός 121
ιε. Θαλάσσιος τουρισμός 122
ιστ. Χρονομεριστικός τουρισμός 123
ιζ. Θρησκευτικός τουρισμός 124
ιη. Επιλεκτικός τουρισμός 124
ιθ. Τουρισμός κινήτρων 125
κ. Οικολογικός τουρισμός 126
κα. Λαϊκός τουρισμός 127
κβ. Κοσμοπολίτικος τουρισμός 127
κγ. Κοινωνικός τουρισμός 128
κδ. Τουρισμός αναπήρων 129
2.8. Τα τουριστικά αγαθά και υπηρεσίες 130
2.9. Οι σημαντικότερες διακρίσεις τουριστικών υπηρεσιών 131
2.10. Οι ιδιαιτερότητες των τουριστικών υπηρεσιών 135
α. Το άυλο των τουριστικών υπηρεσιών 135
β. Η ετερογένεια των τουριστικών υπηρεσιών 136
γ. Η εποχικότητα των τουριστικών υπηρεσιών 137
δ. Το φθαρτό των τουριστικών υπηρεσιών 138
ε. Το αδιαχώριστο των τουριστικών υπηρεσιών 139
στ. Η αλληλεξάρτηση των τουριστικών υπηρεσιών 140
ζ. Το υψηλό σταθερό κόστος στην παραγωγή τουριστικών υπηρεσιών 141
2.11. Οι παράγοντες που παρακινούν τους ανθρώπους να επισκεφτούν τουριστικούς προορισμούς 142
α. Ο τουριστικός προορισμός 142
β. Τα χαρακτηριστικά των τουριστικών προορισμών 145
γ. Οι παράγοντες που παρακινούν τους πιθανούς τουρίστες να επισκεφτούν τουριστικούς προορισμούς 146

ΠΕΡΙΛΗΨΗ *152*

Κεφ. 3ο Η ΔΙΑΧΡΟΝΙΚΗ ΕΞΕΛΙΚΤΙΚΗ ΠΟΡΕΙΑ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

3.1. Η οριοθέτηση της εξέλιξης του τουρισμού 158
3.2. Η πρώτη περίοδος εξέλιξης του τουρισμού 159
α. Η φιλοξενία στις ελληνικές πόλεις: η ιδιωτική, η δημόσια και η εμπορική διάστασή της 162

β. Από τον Ηρόδοτο στον Παυσανία: ο τουρισμός στην ελληνική αρχαιότητα ... 164
γ. Ο τουρισμός κατά τη ρωμαϊκή εποχή ... 164
δ. Ο τουρισμός και τα ταξίδια στους βυζαντινούς χρόνους ... 168
ε. Οι εξερευνήσεις ως παράγοντας διεύρυνσης του τουρισμού ... 170
στ. Η εμφάνιση οργανωμένων ξενοδοχείων στους τελευταίους αιώνες της πρώτης περιόδου εξέλιξης του τουρισμού ... 171
ζ. Τα ταξίδια στο τέλος της πρώτης περιόδου εξέλιξης του τουρισμού ... 173
3.3. Η δεύτερη περίοδος εξέλιξης του τουρισμού ... 174
α. Τα μεταφορικά μέσα και οι βάσεις της τουριστικής οργάνωσης της δεύτερης περιόδου εξέλιξης του τουρισμού ... 175
β. Ο ρόλος των ξενοδοχείων σαν παράγοντας τουριστικής ανάπτυξης κατά τη δεύτερη περίοδο εξέλιξης του τουρισμού ... 180
3.4. Η τρίτη περίοδος εξέλιξης του τουρισμού ... 184
α. Η επέκταση του χρόνου αναψυχής-διακοπών ... 185
β. Η οικονομική ευμάρια ... 186
γ. Η βελτίωση και ανάπτυξη των μεταφορικών μέσων ... 187
δ. Η αστικοποίηση και η τεχνολογική ανάπτυξη ... 195
ε. Η πολιτισμική εξέλιξη ... 195
στ. Το αυξημένο ενδιαφέρον του κράτους και της ιδιωτικής πρωτοβουλίας ... 196
ζ. Ο επαναπροσδιορισμός του ρόλου των ξενοδοχείων ... 197

ΠΕΡΙΛΗΨΗ *203*

Κεφ. 4ο ΟΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

4.1. Η εισροή συναλλαγματικών εσόδων στις χώρες υποδοχής και φιλοξενίας τουριστών ... 214
4.2. Η συμβολή του τουρισμού στη διαμόρφωση του ακαθάριστου εθνικού προϊόντος ... 217
4.3. Οι επιδράσεις του τουρισμού στο ισοζύγιο τρεχουσών συναλλαγών ... 218
4.4. Η δημιουργία ευκαιριών απασχόλησης στον τουρισμό και σε άλλους κλάδους οικονομικής δραστηριότητας ... 221

4.5. Η ενεργοποίηση των επιδράσεων του πολλαπλασιαστή του τουριστικού εισοδήματος 225
4.6. Η τόνωση της οικονομικής δραστηριότητας στην περιφέρεια μέσω του τουρισμού 233
4.7. Η δημιουργία κύριων και συμπληρωματικών εσόδων για τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό 237
4.8. Η πραγματοποίηση σημαντικών επενδύσεων κεφαλαίου..... 240
4.9. Οι διαρθρωτικές αλλαγές που επιφέρει ο τουρισμός στην οικονομία 244

ΠΕΡΙΛΗΨΗ *246*

Κεφ. 5ο ΟΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

5.1. Οι βασικές έννοιες της κοινωνιολογίας του τουρισμού 252
5.2. Τα κοινωνιολογικά χαρακτηριστικά του σύγχρονου τουρισμού 255
5.3. Ο τουρισμός και η κοινωνική αλλαγή 259
5.4. Οι επιδράσεις του τουρισμού στους ανθρώπους την οικογένεια και την κοινωνία 262
5.5. Οι επιπτώσεις του τουρισμού στην ηθική συμπεριφορά των ατόμων 266
5.6. Ο τουρισμός και η δημόσια υγεία 268
5.7. Ο κοινωνικός τουρισμός 270
α. Ο κοινωνικός τουρισμός στην Ελλάδα 270
β. Η αξιολόγηση ενός κοινωνικού πειράματος 272
γ. Οι διαπιστώσεις του πενταετούς προγράμματος 273
5.8. Η μέτρηση των κοινωνικών επιδράσεων του τουρισμού - μεθοδολογία 277
5.8.1. Οι χρησιμοποιούμενες μέθοδοι από τις κοινωνικές επιστήμες στον τουρισμό 278
α. Ο Μπιχεϊβιορισμός (Συμπεριφορισμός) 278
β. Οι μέθοδοι της παρατήρησης 279
γ. Οι μαθηματικές και στατιστικές μέθοδοι 280
δ. Οι συγκριτικές μέθοδοι 282
ε. Η διαλεκτική μέθοδος 283
5.8.2. Οι χρησιμοποιούμενες τεχνικές από τις κοινωνικές επιστήμες στον τουρισμό 284
α. Το πείραμα 284

β. Το ερωτηματολόγιο 285
γ. Η συνέντευξη 286

ΠΕΡΙΛΗΨΗ *287*

Κεφ. 6ο ΟΙ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

6.1. Ο τουρισμός και η πολιτιστική αλλαγή 294
6.2. Οι επιδράσεις του τουρισμού στον πολιτισμό 295
6.3. Η διαπολιτιστική επικοινωνία στις τουριστικές περιοχές 297
6.4. Η πολιτιστική αλαζονεία 299
6.5. Οι γλωσσολογικές επιδράσεις του τουρισμού 300

ΠΕΡΙΛΗΨΗ *301*

Κεφ. 7ο ΟΙ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΕΣ ΕΠΙΔΡΑΣΕΙΣ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ

7.1. Ο τουρισμός και το περιβάλλον 306
7.2 Η συμβιωτική σχέση μεταξύ τουρισμού και περιβάλλοντος .. 307
7.3. Οι επιδράσεις του ξενοδοχειακού περιβάλλοντος στον εργαζόμενο 309
7.4. Οι επιδράσεις του τουρισμού στα οικοσυστήματα 310
7.5. Οι αλληλεπιδράσεις των περιβαλλοντικών επιπτώσεων στον τουρισμό 311

ΠΕΡΙΛΗΨΗ *313*

ΕΠΙΛΟΓΟΣ *318*

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ *324*

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΟΝΟΜΑΤΩΝ *332*

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ ΘΕΜΑΤΩΝ *338*